

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Світові ринки в умовах глобалізації»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс
Освітня програма/спеціалізація	для всіх освітніх програм
Спеціальність	для всіх спеціальностей
Галузь знань	для всіх галузей
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шуканов Павло Васильович
д. геогр. н., доцент
професор кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-941-00-20
Електронна адреса	parus2133@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення теоретичних основ функціонування світових товарних ринків в сучасний період глобалізації, факторів, їх формування, показників кон'юнктури світових цінна сировинні товари, готову продукцію, сучасні послуги, а також набуття навиків укладання вигідних умов зовнішньоторговельних контрактів, прийняття оптимальних рішень у практичній зовнішньоекономічній діяльності.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02);розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (ПР10);	<ul style="list-style-type: none">здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (К02);здатність діяти соціально відповідально та свідомо (К03);здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (К06);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері (ПР17). 	<ul style="list-style-type: none"> знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (K15); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K16) здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації (K27); здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці (K28); здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства (K29).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Світовий ринок як механізм глобальної реалізації світогосподарських зв'язків		
Тема 1. Сучасний світовий ринок: змістова характеристика та особливості розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Вихід на світовий ринок як один з напрямків процесу формування елементів глобальної економіки», «Міжнародна спеціалізація виробництва і торгівлі товарами та послугами», «Відкритість національної економіки як умова розвитку світового ринку», «Характерні особливості і тенденції розвитку світової економіки на сучасному етапі», «Особливості розвитку і вплив економіки США, Західної Європи і Японії на світове економічне зростання».
Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами в умовах глобалізації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Територіальний аспект структури та динаміки світової торгівлі», «Переваги та недоліки міжнародної електронної торгівлі», «Посилення тенденції глобалізації на ринках товарів та послуг», «Особливості надання інженерно-технічних та консультативних послуг на світовому ринку».
Тема 3. Особливості функціонування світових товарних ринків в умовах глобальної кризи.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Правила визначення країни походження товару», «Форми розрахунків за експортно-імпортними операціями», «Особливості торгівлі товарами (група за власним вибором) на українському та світовому ринку».
Тема 4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами в умовах глобалізації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати на теми: «Динамічний розвиток ринку послуг у сучасній світовій економіці», «Особливості організації виробничо-комерційних операцій у сфері світової торгівлі послугами».
Тема 5. Особливості формування та сучасні тенденції розвитку глобального ринку міжнародних послуг	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Принципи та особливості міжнародної інжинірингової діяльності», «Специфіка та особливості розвитку туристичної галузі в Україні», «Послуги посередників у міжнародній торгівлі», «Ринок освітніх послуг та його характерні риси».
Модуль 2. Організація та регулювання зовнішньоторговельних процесів в умовах глобалізації		
Тема 6. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Напрямки та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнародному рівні», «Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитні реалії», «Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку».
Тема 7. Методи організації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Основні тенденції розвитку міжнародних товарних бірж»,

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
зовнішньоторговельної діяльності в умовах глобалізації.	матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	«Найбільші виставкові центри світу, особливості їх функціонування», «Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку».
Тема 8. Міжнародні економічні інститути, що регулюють світову торговельну політику.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Ключові умови і наслідки приєднання до СОТ країн з перехідною економікою», «Торговельно-політичні інструменти СОТ у процесі лібералізації міжнародної торгівлі».
Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку світових інтеграційних процесів та глобалізації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Питання для самостійного опрацювання: 1) основні етапи розвитку західноєвропейської інтеграції; 2) сутність та цілі інтеграційних об'єднань Східної і Центральної Європи; 3) НАФТА і розвиток економічної інтеграції у Північній Америці; 4) особливості розвитку інтеграційних процесів в Азії; 5) специфіка латиноамериканських інтеграційних угруповань; 6) основні економічні угруповання Африки.
Тема 10. Зовнішньоторговельна діяльність України в умовах глобальної трансформації міжнародних відносин.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати реферати, доповіді на теми: «Україна у світовій торгівлі товарами та послугами», «Європейський вектор відкритої економічної моделі України», «Сучасний стан та геоekonomічні перспективи України в умовах глобалізації».

Інформаційні джерела

1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри / за заг. ред. Серпухова М. Ю. – Харків, 2019. – 215 с.
2. Геополітичні та геоekonomічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / Наук. ред. В. Юрчишин. – Київ: Центр Разумкова, 2022. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf.
3. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Частина 1: навчальний посібник / Лютак О.М., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Корольчук Л.В., Кравчук П.Я., Урбан О.А., Полянська Т.О. – Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. – 324 с.
4. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. І. Набок. – Київ: НАУ, 2018. – 176 с.
5. Рубцова М. Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: навчальний посібник / М. Ю. Рубцова – Київ: ВАДЕКС, 2017. – 360 с.
6. Світовий ринок товарів та послуг: підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, А. В. Бохан та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2016. – 708 с.
7. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України: колективна монографія / за ред. Т. О. Осташко. – Київ : НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2019. – 350 с.
8. Шуканов П. В. Геоekonomічні особливості формування глобального туристично-цивілізаційного простору. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/shukanov.htm.
9. Шуканов П. В. Фінансово-економічна глобалізація в умовах формування універсального метафізичного простору // Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 20-21 квітня 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 22-25. URL: <http://dSPACE.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13142/1/297-2082%20Проблеми%20та%20перспективи%20розвитку%20фінансової%20системи%20в%20сучасних%20умовах>.
10. Шуканов, П., Шуканова, А., Логвин, М., Карпенко, Н., Логвин, Д. (2025). Системно-інтегральне значення геоekonomіки у розвитку туристичних дестинацій. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. Том 20 (№ 40). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-20\(40\)-08](https://doi.org/10.33296/2707-0654-20(40)-08)

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах

навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoji-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

- Політика вирішення конфліктних ситуацій:
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsumkontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

- Політика підтримки учасників освітнього процесу:
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

- Безпека освітнього середовища:
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни